🔎 קוראים חכם · אסטרטגיות קריאה

דף עבודה – קוראים חכם

מש"ה · תעודת זהות · מילות קישור

🎓 תיכון | 🌍 עולים | 👩‍🏫 מהדורת מורה + תלמיד/ה

בחוברת:

1. מהדורה למורה: הנחיות, מפת התאמות והנגשות ותשובות
2. חלק א' – מש"ה: מילון · שורש · הקשר
3. חלק ב' – תעודת זהות של טקסט
4. חלק ג' – מילות קישור – תמרורים בטקסט
5. כרטיס יציאה

יצרה: רוית ראש בן ישי

👩‍🏫 מהדורה למורה

לשימוש המורה – לא לצילום לתלמידים ולתלמידות

מטרות הדף

- התלמידים והתלמידות יפענחו מילים חדשות בעזרת שלושת כלי מש"ה: מילון, שורש והקשר.
- ימלאו תעודת זהות לטקסט (כותרת, במה, מוען, נמען, תאריך) ויזהו סוגה ומטרה.
- יתרגלו את האסטרטגיה "מילות קישור – תמרורים בטקסט" על טקסט קצר.

איך עובדים עם הדף (שיעור של 45 דקות)

דקות	שלב	מה עושים
5	פתיחה	מציגים את כרזת מש"ה ושואלים: "מה עושים כשנתקעים במילה?"
15	חלק א'	עבודה בזוגות או לבד; עוצרים לדיון קצר: איזה כלי עזר בכל מילה?
10	חלק ב'	קוראים יחד את הטקסט ממלאים את תעודת הזהות; בודקים במליאה.
10	חלק ג'	מתרגלים את "מילות קישור".
5	סיכום	כרטיס יציאה – גוזרים ואוספים.

הזמנים הם הצעה בלבד – אין לחץ זמן. בחנ"מ ובעולים אפשר לחלק את הדף לשני שיעורים.

מפת התאמות והנגשות

הדף הזה: מסלול תיכון · עולים. עברית פשוטה, מילון קטן בשש שפות, טיפ למילון דו־לשוני וטבלת "המילון האישי שלי".

שכבה	🎯 התאמה לשכבה	💛 הנגשה (חנ"מ)	🌍 עולים
יסודי	משחקים קצרים, כפתורים גדולים במיוחד, אימוג'י ועוגנים חזותיים, "נסו בעצמכם".	כפתור הקראה לכל טקסט ומשימה; 2–3 אפשרויות בלבד; בלי שעון.	מילון תמונות קופץ (אימוג'י + תרגום); מילים יומיומיות.
חט"ב	מיונים לקטגוריות, משחקי שורש ומשפחות מילים, תעודת זהות לטקסט.	רמז מדורג אחרי 2 טעויות (מכוון, לא נותן תשובה); צבעים קבועים: סיבה=ירוק, תוצאה=כחול; בלי שעון.	מחסן מילות קישור צבעוני לפי תפקיד; טקסטים בלי ניקוד, משפטים קצרים.

שכבה	🎯 התאמה לשכבה	💛 הנגשה (חנ"מ)	🌍 עולים
⭐ תיכון	היסק מסדר גבוה, שורשים חלשים, הומונימים, פירוק שאלות מורכבות.	חלוקה למקטעים – המקטע הבא נפתח אחרי משימה קטנה; בלי שעון עצר.	מילון בלחיצה למילים ברמה גבוהה עם הסבר פשוט ומילים נרדפות; שאלות במבנה של שאלות הבנת הנקרא.

🔑 תשובות – חלק א': מש"ה

1. מילון – הפירוש המתאים

1. **הפר** – א. לא קיים, שבר את ההסכם
2. **מטבע** – א. ביטוי קבוע
3. **תקן** – ג. משרה מאושרת
4. **עמדתו** – א. דעתו

2. שורש – מוצאים את המשפחה

מילה	שורש	מילה מוכרת מאותה משפחה
הגיע	נ־ג־ע	נגיעה (או מילה נכונה אחרת)
מושב	י־ש־ב	ישיבה (או מילה נכונה אחרת)
מבנה	ב־נ־ה	בנייה (או מילה נכונה אחרת)
תקומה	ק־ו־ם	קימה (או מילה נכונה אחרת)

3. הקשר – מה פירוש המילה?

1. **שגור** – מוכר מאוד, רגיל (רמז: תוצאה)
2. **תמציתי** – קצר ומרוכז (רמז: הסבר אחרי הנקודתיים)
3. **רווחת** – נפוצה (רמז: הסבר אחרי המקף)
4. **הדרגתי** – איטי, שלב אחר שלב (רמז: ניגוד)

🔑 תשובות – חלק ב': תעודת זהות

שדה	תשובה
כותרת	שלושה טיפים לגינת תבלינים במרפסת

שדה	תשובה
במה	הבלוג "הגינה הקטנה שלי"
מוען	יעל, מגדלת צמחים חובבת
נמען	מי שרוצה לגדל צמחים בבית
תאריך	12.3.2026
סוגה	רשומה בבלוג (טקסט מידע והדרכה)
מטרה	להדריך ולשתף

🔑 תשובות – חלק ג': מילות קישור – תמרורים בטקסט

1. "לכן" – תוצאה: בגלל שהשעון הפנימי זז, מי שקם מוקדם ישן פחות.

2. (1) לכן · (2) כי · (3) בנוסף · (4) אבל

3. דוגמה: "את הטלפון כל אחד ואחת יכולים להוציא מהחדר לבד; לעומת זאת, שינוי שעת תחילת הלימודים תלוי במבוגרים ובמוסדות."

כרטיס יציאה – מה מחפשים?

- שם של כלי אחד ממש"ה + הסבר קצר איך עזר.
- מילה חדשה ופירוש נכון במשפט.
- שדה אחד בתעודת הזהות ולמה הוא חשוב (למשל: התאריך מראה אם המידע עדכני).

📝 דף התלמיד/ה · תיכון · עולים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

טיפ לעולים ולעולות: מילון דו־לשוני (עברית–השפה שלכם) הוא חבר טוב. חפשו את צורת הבסיס, בדקו שהתרגום מתאים למשפט, ורשמו את המילה במחברת "המילון האישי שלי": מילה, ציור קטן, תרגום ומשפט לדוגמה.

🌍 מילון קטן – מילים חשובות בדף (תרגום – לוודא)

עברית		English	Русский	አማርኛ	العربية	Français
מילון	📖	dictionary	словарь	መዝገበ ቃላት	قاموس	dictionnaire
שורש	🌳	root	корень	ሥር	جذر	racine
הקשר	🧩	context	контекст	አውድ	سياق	contexte
מילה	🔤	word	слово	ቃል	كلمة	mot
משפט	📝	sentence	предложение	ዓረፍተ ነገር	جملة	phrase
פירוש	💬	meaning	значение	ትርጉም	معنى	sens
פסקה	📄	paragraph	абзац	አንቀጽ	فقرة	paragraphe
טקסט	📃	text	текст	ጽሑፍ	نص	texte
כותרת	🏷️	title	заголовок	ርዕስ	عنوان	titre
במה	📰	publication venue	место публикации	የታተመበት ቦታ	مكان النشر	support de publication
מוען	✍️	writer / sender	автор / отправитель	ላኪ / ጸሐፊ	المرسِل / الكاتب	expéditeur / auteur
נמען	🎯	addressee / audience	адресат	ተቀባይ	المرسَل إليه	destinataire
תאריך	📅	date	дата	ቀን	تاريخ	date
סוגה	📚	genre	жанр	ዘውግ	نوع أدبي	genre
מטרה	🎯	purpose	цель	ዓላማ	هدف	but
מילת קישור	🔗	connective	союз / связка	አያያዥ ቃል	أداة ربط	connecteur

* כל התרגומים מסומנים "לוודא" – כדאי לבדוק אותם עם דובר/ת השפה.

היום נלמד לפתור מילים חדשות ולהכיר טקסט לפני שקוראים אותו.

א׳ משל"ה – מילון · שורש · הקשר

📖 1. מילון: הקיפו את הפירוש הנכון. (מ = מילון)

לכל מילה יש כמה פירושים במילון. בחרו את הפירוש שמתאים למשפט.

1. 📄 הצד השני **הפר** את ההסכם כבר בשבוע הראשון.

◯ לא קיים, שבר את ההסכם ◯ הפך לפורה ◯ גידל פרות

2. 🗣️ "לשבור את הקרח" הוא **מטבע** לשון מוכר.

◯ ביטוי קבוע ◯ מטבע כסף ◯ צורה של חותם

3. 💼 נפתח **תקן** חדש למורה לאמנות.

◯ תיקון של טעות ◯ מידה אחידה (סטנדרט) ◯ משרה מאושרת

4. 💭 כל משתתף הציג את **עמדתו** בנושא.

◯ דעתו ◯ עמידתו על הרגליים ◯ מקום העבודה שלו

🌳 2. שורש: כתבו את השורש ומילה מוכרת מאותה משפחה.

מילה	השורש	מילה מוכרת מאותה משפחה
📍 הגיע		
🪑 מושב		
🏢 מבנה		
🌅 תקומה		

🧩 3. הקשר: קראו את המשפט. מה פירוש המילה המודגשת?

רמז: חפשו מילים לפני המילה ואחריה – הסבר, דוגמה, ניגוד או סיבה.

1. 🎵 השיר נשמע כה **שגור** בפיהם, עד שאיש לא נזקק לדף המילים.

שגור פירושו: _____

2. ⏱️ הנאום היה **תמציתי**: שלוש דקות, בלי מילה מיותרת.

תמציתי פירושו: _____

3. 👥 התופעה **רווחת** בקרב בני נוער – כמעט כל אחד מכיר אותה.

רווחת פירושו: _____

4. 📶 השינוי היה **הדרגתי** ולא פתאומי.

הדרגתי פירושו: _____

ב' תעודת זהות של טקסט

קראו את הטקסט. מלאו את תעודת הזהות שלו.

🌿 הגינה הקטנה שלי – בלוג על צמחים בבית

שלושה טיפים לגינת תבלינים במרפסת

נכתב בידי יעל, מגדלת צמחים חובבת · 12.3.2026

1. בחרו מקום עם שמש של בוקר – רוב התבלינים אוהבים אור ולא חום כבד.
2. השקו מעט ולעתים קרובות, ובדקו באצבע אם האדמה יבשה.
3. קטפו עלים מלמעלה – כך הצמח יתעבה ויצמח לרוחב.

מה הטיפ שלכם? כתבו לי בתגובות!

🪪 שדה	שאלה	התשובה שלי
🏷️ כותרת	מהי כותרת הטקסט?	
📰 במה	היכן הטקסט פורסם?	
✍️ מוען	מי כתב את הטקסט?	
🎯 נמען	למי נכתב או מיועד הטקסט?	
📅 תאריך	מהו תאריך פרסום הטקסט?	

➕ הרחבה: סוגה ומטרה

	התשובה שלי	איך ידעתי? (רמז מהטקסט)
📚 סוגה		
🎯 מטרה		

ג׳ מילות קישור – תמרורים בטקסט

מילות הקישור הן תמרורים: הן מראות לאן הטקסט פונה. היעזרו במקרא הצבעים:

➕ הוספה	↔️ ניגוד	🌱 סיבה	🎯 תוצאה	💡 דוגמה
וגם · בנוסף · יתר על כן	אבל · אולם · לעומת זאת	כי · מפני ש · בגלל	לכן · לפיכך · כתוצאה מכך	למשל · לדוגמה · כגון

😴 שינה – הכוח הסודי של גיל ההתבגרות

1 רבים מבני ובנות הנוער מרגישים עייפים בבוקר, גם אחרי לילה שלם במיטה. אנשי מקצוע בתחום השינה מסבירים שבגיל ההתבגרות "השעון הפנימי" זז: הגוף מתחיל להרגיש עייפות מאוחר יותר בלילה.

2 לכן, מי שמתעורר מוקדם לבית הספר ונרדם מאוחר עלול לישון פחות ממה שגופו צריך. מחסור בשינה פוגע בריכוז, במצב הרוח ואפילו ביכולת לזכור את מה שלמדנו.

3 כמה הרגלים פשוטים יכולים לעזור: להניח את הטלפון מחוץ לחדר חצי שעה לפני השינה, ללכת לישון בשעה קבועה, ולצאת לאור יום בבוקר. יש מי שמציעים גם להתחיל את יום הלימודים מאוחר יותר – רעיון שמעורר ויכוח.

🖍️ 1. מצאו בפסקה 2 את מילת הקישור "לכן" וצבעו אותה. מה התפקיד שלה?

◯ ➕ הוספה ◯ 🎯 תוצאה ◯ ↔️ ניגוד

✍️ 2. השלימו את מילת הקישור המתאימה מהמחסן: לכן · כי · בנוסף · אבל

1. השעון הפנימי זז בגיל ההתבגרות, _____ קשה להירדם מוקדם.
2. בני נוער נרדמים מאוחר, _____ הגוף שלהם מרגיש עייפות מאוחר יותר.
3. כדאי להניח את הטלפון מחוץ לחדר. _____, כדאי ללכת לישון בשעה קבועה.
4. יש המציעים להתחיל את הלימודים מאוחר יותר, _____ הרעיון מעורר ויכוח.

💬 3. כתבו משפט שמשווה בין שתי ההצעות בטקסט. השתמשו ב"לעומת זאת".

_____

_____

📒 המילון האישי שלי

מילה בעברית	ציור קטן	בשפה שלי	משפט לדוגמה

✂ - - -